YUKIO MISHIMA

MADAME DE SADE

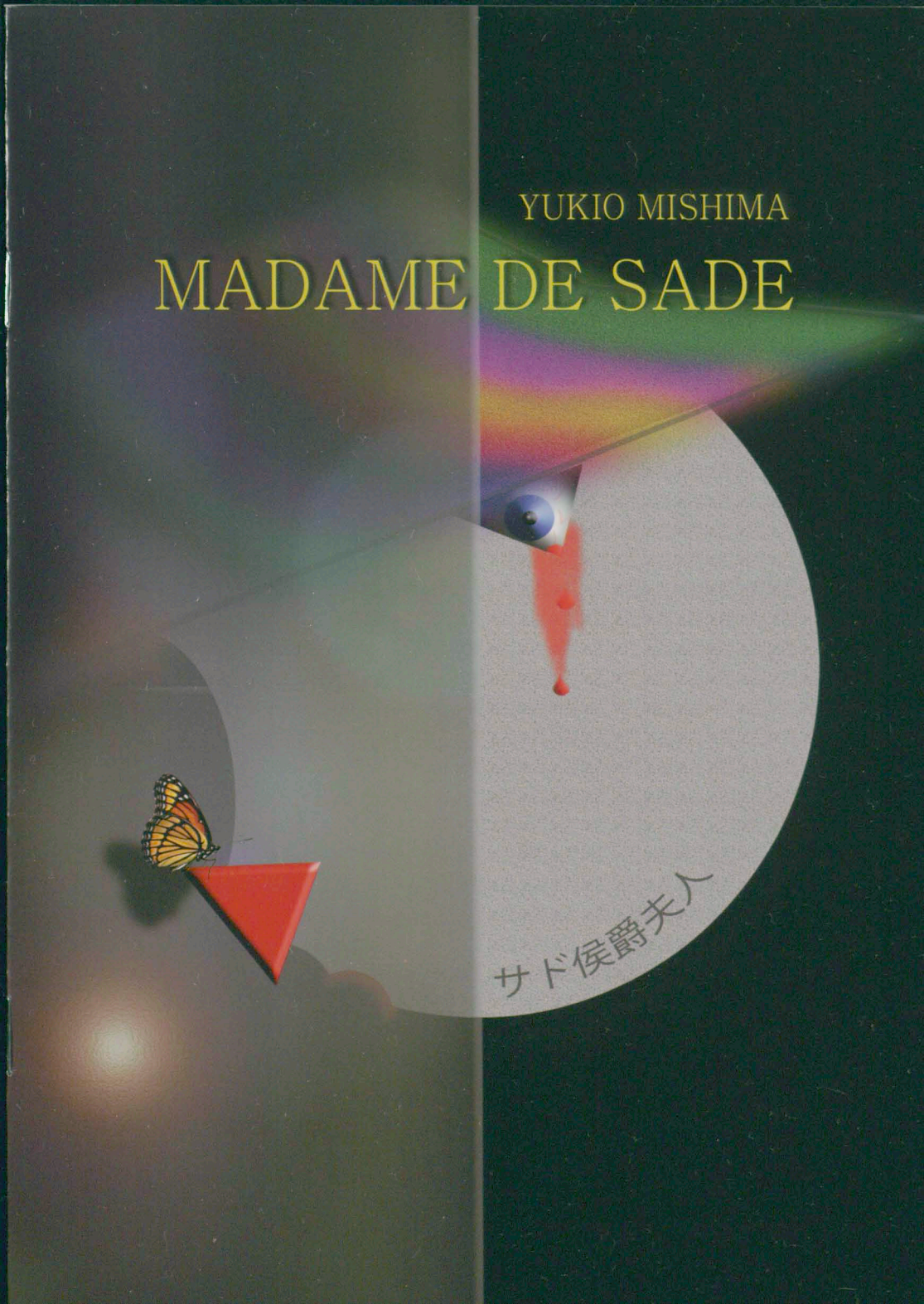

Teatr im. Cypriana Kamila Norwida
w Jeleniej Górze

Dyrektor Naczelny i Artystyczny — Bogdan Koca
Zastępca dyrektora — Ryszard Pałac
Kierownik literacki — Urszula Liksztet

Sezon 2012/2013

Prawa autorskie do sztuki „Madame de Sade"
reprezentuje THE ESTATE OF YUKIO MISHIMA c/o THE SAKAI AGENCY,
c/o INTERNATIONAL CREATIVE MANAGEMENT INC.

DOFINANSOWANE PRZEZ MIASTO JELENIA GÓRA

Sponsorzy

Jelenia Piast

TAURON DYSTRYBUCJA

Mercure Jelenia Góra

Firma Motoryzacyjna „Ligęza" Sp. z o.o.

Chevrolet Subaru

castorama

Ultima Auto

Karkonosze

Patronat medialny

wychodzimy.pl

Jelonka.com

JG24.PL

Polska Gazeta

Telewizja Dami

Muzyczne Radio

YUKIO MISHIMA

MADAME DE SADE

PRZEKŁAD STANISŁAW JANICKI, YUKIO KUDO

Reżyseria — **Krzysztof Prus**
Scenografia — **Marek Mikulski**

Osoby:
Renée, markiza de Sade **Katarzyna Janekowicz**
Madame de Montreuil **Iwona Lach**
Anna, młodsza siostra Renée **Anna Ludwicka-Mania**
Baronowa de Simiane **Elżbieta Kosecka**
Hrabina de Saint Fond **Elwira Hamerska-Kijańska**
Charlotta **Małgorzata Osiej-Gadzina**

Spektakl bez przerwy

Asystentka reżysera — **Elwira Hamerska-Kijańska**
Inspicjentka i suflerka — **Małgorzata Własik**

Premiera na Dużej Scenie — 29 września 2012 r.
LXVIII sezon. Pierwsza premiera sezonu 2012/2013

Zacząłem tworzyć dramaty popychany jakąś wewnętrzną siłą przypominającą napór wody strumienia wypływającego z dna mojej duszy, w której źródło twórczości dramaturgicznej znajduje się znacznie głębiej niż źródło twórczości epickiej. Jest ono bliższe miejsca skrywającego pierwotne instynkty, a także miejsca zamieszkanego przez uczucia towarzyszące moim dziecięcym zabawom.

Mishima Yukio, **Gikyoku no yuwaku** (Pokusy dramatu)

elementy drugiego planu układ 3

Yukio Mishima – Madame de Sade proj. Marek Mikulski

MADAME DE SADE

Jedwab i krew, czyli koncepcje estetyczne Mishimy

Madame de Sade (Sado kōshaku Fuji), najambitniejszy utwór sceniczny Mishimy napisany dla shingeki, ukazał się drukiem w listopadzie 1965 roku w cenionym miesięczniku „Bungi"(„Literatura"). Prapremiera sztuki odbyła się w tym samym miesiącu w wykonaniu grupy teatralnej NLT Gekidan. Spektakl reżyserował Matsuura Takeo, a wystąpiły znane aktorki: Tanami Yatsuko jako żona markiza de Sade – Renée, Minami Yoshie w roli Madame de Montreuil, Muramatsu Eiko – Anny, Kahara Natsuko – baronowej de Simiane, Masaki Miki (ur. 1927) – hrabiny de Saint Fond oraz Miyauchi Junko (ur. 1927) jako Charlotta. Po przedstawieniach w tokijskiej sali Kinokuniya (…) dramat był grany (…) w wielu innych miastach Japonii, ciesząc się wszędzie niezwykłym powodzeniem.

W 1966 roku Mishima za **Madame de Sade** został uhonorowany prestiżową nagrodą Ministerstwa Edukacji w dziedzinie teatru. W 1994 roku natomiast krytycy teatralni uznali ten dramat za najlepszy utwór sceniczny napisany w powojennej Japonii.

Madame de Sade doczekała się licznych inscenizacji w wielu krajach na całym świecie. […]

Do napisania **Madame de Sade** skłoniła Mishimę chęć podjęcia próby logicznego wytłumaczenia zaskakującej decyzji markizy, która przez cały okres pobytu męża w więzieniu dotrzymuje mu wierności, a opuszcza go w chwili, kiedy wychodzi on na wolność. Zagadka ta stanowi punkt wyjścia utworu.

Mishima zainteresował się tym tajemniczym zachowaniem markizy w trakcie lektury (…) (**Życie Markiza de Sade**) 1964 pióra Shibusaway Tatsuhiko (1928-1987), jednego z najwybitniejszych japońskich znawców życia i twórczości de Sade'a, którego poznał osobiście w 1956 roku. Autor monografii przygotowywał wówczas do druku przetłumaczony przez siebie zbiór pism de Sade'a i poprosił Mishimę o napisanie wstępu. Dziesięć lat później Shibusawa opracował dla odmiany wstęp do **Madame de Sade**, w którym zawarł różne refleksje na temat dramatu oraz szkic porównawczy historycznego markiza i jego literackiego wizerunku. […]

O pomyśle napisania tej sztuki Shibusawa dowiedział się od Mishimy w styczniu 1965 roku. Od tamtej pory był konsultantem do spraw historii Francji, życia markiza de Sade'a, a zwłaszcza jego żony. Do listopada 1965 roku, czyli do chwili ukończenia pisania sztuki, Mishima nieustannie zasięgał opinii Shibusawy.

Shibusawa, jak wspomina, był zdumiony ostatecznym rezultatem. Napisał, że zachwyciła go „misterna logika konstrukcji oraz czar dialektycznie poprowadzonych dialogów". Uznał za genialny pomysł wyłączenia z akcji osoby de Sade'a i jednocześnie stworzenie wrażenia jego ciągłej obecności na scenie. Taki efekt okazał się możliwy dzięki uczynieniu z de Sade'a bohatera opowieści sześciu kobiet. Markiz objawia się zatem jako „odbicie w zwierciadle duszy" (…) każdej z bohaterek.

Stopniowo Shibusawa zaczął sobie jednak uświadamiać, że Mishima pojmował markiza w szczególny sposób. Doszedł do wniosku, że autor dramatu widział w nim „zmysłowego ponuraka odu-

rzonego niczym bóstwo zmierzchu", a nie „typowego śródziemnomorskiego libertyna" i „pogodnego utopistę o geometrycznej duszy" (...), jak sobie go sam wyobrażał. Różnice te Shibusawa zauważył jednak nie w trakcie lektury sztuki czy oglądania jej w teatrze, lecz dużo później, w trakcie wielu dyskusji z twórcą dramatu i udzielonych przez niego przy innych okazjach komentarzy. [...] Na podstawie szczegółowej analizy porównawczej biografii de Sade'a przedstawionej w **Życiu Markiza de Sade** (oraz innych pismach Shibusawy) z faktami wykorzystanymi w sztuce **Madame de Sade** można dojść do przekonania o rygorystycznej skrupulatności autora dramatu w dochowaniu wierności poszczególnym faktom historycznym. Z tak pedantycznie wybranych, autentycznych wydarzeń (...) Mishima tworzy wyrafinowany „kolaż historyczny".[...]

Bohaterami **Madame de Sade** są, nietypowo jak na japońską sztukę, cudzoziemcy – francuscy arystokraci żyjący w latach poprzedzających wybuch rewolucji francuskiej. Postaciami historycznymi są markiz de Sade, jego żona Renée Pelagie, matka Renée – Madame de Montreuil oraz młodsza siostra Renée – Anna Prospere. Pozostałe trzy osoby dramatu – hrabina de Saint Fond, baronowa de Simiane i służąca Charlotta – są postaciami fikcyjnymi. [...]

Prawie wszystkie wydarzenia dotyczące osoby de Sade'a w akcie pierwszym pokrywają się z faktami historycznymi. Prawdziwy jest incydent, który wydarzył się 27 czerwca 1772 roku w Marsylii. Markiz de Sade i jego lokaj Latour odurzyli wówczas afrodyzjakami i wychłostali cztery wynajęte prostytutki (sam markiz też kazał się im chłostać). Na podstawie złożonej przez nie skargi 4 lipca sąd rejonowy w Marsylii nakazał aresztowanie awanturników, a 3 sierpnia parlament w Aix wydał na zaoczny wyrok śmierci. Z powodu nieobecności oskarżonych, którzy w tym czasie przebywali w posiadłości rodowej markiza, w zamku La Coste w Prowansji, 12 sierpnia na placu w Aix odbyło się publiczne spalenie portretów markiza i służącego. [...] Zgodne z faktami są też wydarzenia poprzedzające incydent w Marsylii, choć w dramacie tylko zasygnalizowane: usilne starania Madame de Montreuil o spowinowacenie swojej rodziny z domem królewskim przez małżeństwo Renée z de Sade'm; zwyczaj wystawiania na zamku Echauffour w Normandii sztuk napisanych przez markiza, w których grała także jego teściowa, Madame de Montreuil; pierwszy pobyt w więzieniu w Vincennes pięć miesięcy po ślubie (1763); potajemny romans z aktorką Colette (1764); oziębłe stosunki de Sade'a z rodzicami oraz śmierć jego ojca (1767); incydent w podparyskiej miejscowości Arcueil (3 kwietnia 1768) polegający na tym, że markiz namówił przygodnie spotkaną żebraczkę do pójścia z nim do domu, gdzie przywiązał ją do krzesła, zakrył głowę poduszką i wychłostał.

Jedną z nielicznych rozbieżności z prawdą historyczną jest to, że jesienią 1772 roku, kiedy rozgrywa się pierwszy akt sztuki, Madame de Montreuil musiała już wiedzieć o związku zięcia z młodszą córką Anną i prawdopodobnie podjęła pierwsze kroki w celu zatrzymania go w więzieniu.

Większość wydarzeń przedstawionych w drugim akcie również wiernie odzwierciedla fakty historyczne odnotowane w pracy Shibusawy. Na przykład dekret parlamentu w Aix, wydany 14 lipca 1778 roku, który odczytuje Renée, jest prawie wierną kopią rzeczywistego orzeczenia. Prawdziwe są też: ponowne osadzenie de Sade'a w więzieniu w Vincennes z wyproszonego przez Madame de Montreuil nakazu królewskiego (...), ucieczka z transportu więziennego (...) oraz powrót parę tygodni później (...) do tej samej twierdzy w Vincennes, a także fakt częstej korespondencji markiza z żoną w czasie jego długoletniego uwięzienia.[...]

Zgodny z opisem Shibusawy, choć historycznie wątpliwy, jest natomiast fakt udziału Renée w ekscesach męża w okresie Bożego Narodzenia 1774 roku. [...]

Nieprawdą jest natomiast to, że we wrześniu 1778, kiedy rozgrywa się drugi akt, Renée nie wiedziała o wydanym w lipcu tego samego roku unieważnieniu wyroku. W rzeczywistości bowiem o ucieczce de Sade'a z transportu więziennego i ukryciu na zamku La Coste dowiedziała się od matki miesiąc wcześniej, niż przedstawia to w sztuce Mishima. [...]

W trzecim akcie, którego akcja rozgrywa się w kwietniu 1790 roku, czyli dziewięć miesięcy po wybuchu rewolucji francuskiej, można zauważyć najwięcej odstępstw od rzeczywistości historycznej (...). Prawdą jest to, że de Sade, najpierw przeniesiony z więzienia w Vincennes do Bastylii (29 lutego 1784), następnie do szpitala psychiatrycznego w Charenton niedaleko Paryża (4 lipca 1789), został uwolniony 2 kwietnia 1790 roku. Nieprawdą jest natomiast to, że markiz odwiedził dom Madame de Montreuil zaraz po swoim uwolnieniu, by spotkać się tam z Renée. W rzeczywistości 3 kwietnia, czyli dzień po opuszczeniu szpitala, prawdziwy markiz de Sade chciał odwiedzić przebywającą od dziewięciu lat (...) w klasztorze żonę, Renée, lecz odmówiono mu spotkania z nią. [...] W **Madame de Sade** Mishima łączy zatem dwa fakty historyczne (...). Opóźnia też czas wstąpienia Renée do klasztoru.

Całkowitą fikcją jest wyjazd Anny do Włoch, która faktycznie umarła na ospę w maju 1781 roku, czyli dziewięć lat wcześniej, niż rozgrywa się akt trzeci (kwiecień 1790) (...). Nieprawdopodobne jest ponadto pozytywne nastawienie Madame de Montreuil do zięcia, motywowane w sztuce chęcią wykorzystania jego kontaktów z rewolucjonistami. W rzeczywistości bowiem w tym samym czasie toczył się wytoczony przez nią proces o rozwód córki i częściowy zwrot wniesionego przez nią posagu. Prawdą jest, że rodzina de Montreuil otrzymała pomoc od markiza de Sade, ale odbyło się to trzy lata później, niż wynika to z treści dramatu.[...]

Prawdziwe są również wzmianki o książce **Niedole cnoty** (...), która w dramacie Mishimy odgrywa decydującą rolę w przemianie wewnętrznej Renée (a w konsekwencji w podjęciu decyzji o wstąpieniu do klasztoru). W rzeczywistości de Sade napisał tę krótką powieść zaledwie w ciągu piętnastu dni w lipcu 1787 roku, w czasie swego pobytu w Bastylii. Poprawiona i poszerzona ukazała się w 1791 roku jako **Justyna, czy/i nieszczęścia cnoty** (...). Rzeczywiste powody wstąpienia Renée do klasztoru nie są dokładnie znane, ale to właśnie najbardziej zaintrygowało Mishimę.[...]

W podobny sposób Mishima potraktował autentycznych i fikcyjnych bohaterów swojej sztuki. Wykorzystał ich mianowicie do wyrażenia własnych poglądów i upodobań estetycznych oraz do ich skonfrontowania z poglądami markiza. Nietrudno zauważyć zwłaszcza podobieństwa upodobań tych dwóch pisarzy. Obaj czerpali na przykład przyjemność z oglądania ludzkiej nagości. De Sade'a fascynowało ciało kobiety pokryte „arabeskami krwi", Mishimę – uciekające potem ciało męskie. Obaj szukali potwierdzenia swego istnienia przez ból. Markiz kazał się biczować prostytutkom. Mishima próbował swoich sił podczas festiwalu (matsuri), dołączając do grupy mężczyzn dźwigających na ramionach kilkusetkilogramowy palankin mikoshi. Osobista sympatia Mishimy dla markiza sprawia zapewne, że autor nie poddaje swego bohatera wyraźnej ocenie moralnej.

Podobieństwa między Mishimą i markizem de Sade (...) dostrzega wielu krytyków literackich. [...]

„Historyczny kolaż" o burzliwej epoce markiza de Sade Mishima oprawił jakby w ramę, której budowę ponownie oparł na klasycznych i klasycystycznych wzorcach, a zwłaszcza na utworach Racine'a. Dzięki ich mistrzowskiemu wykorzystaniu dramat **Madame de Sade** został oceniony w Japonii jako utwór o najwyższym stopniu sublimacji formalnej.

W sztuce zachowane są dwie z trzech klasycznych zasad jedności: miejsca (salon Madame de Montreuil) i akcji (wszystkie epizody są tak powiązane, że logicznie z siebie wynikają). [...]

Madame de Sade, dzięki niepospolitym walorom artystycznym, jest jedną z pierwszych sztuk shingeki, która w przekonujący sposób udowodniła Japończykom, że teatr słowa (dialogu), w którym „rządzi czysta logika i abstrakcja", może być równie fascynujący jak będące domeną muzyki i tańca spektakle *no* i *kabuki*. Ponadto, dzięki intrygującemu tytułowi, który łączy w sobie nieprzyzwoicie kojarzące się nazwisko de Sade'a z postacią kobiety, czyli – jak metaforycznie ujął to Mishima – łączy „krew z jedwabiem", a także dzięki zagadkowym zachowaniom bohaterów dramat ten nieustannie ekscytuje i prowokuje do zadawania licznych pytań, pozostawianych niejednokrotnie bez ostatecznych odpowiedzi.

[w:] Beata Bochorodycz, Estera Żeromska, *Mishima Yukio (1925-1970. Mała antologia dramatu japońskiego*. Wydawnictwo TRIO. Biblioteka Fundacji im. Takashimy. Warszawa 2008, str. 86-100

KRZYSZTOF PRUS

Absolwent polonistyki (teatrologii) Uniwersytetu Jagiellońskiego i Wydziału Reżyserii Dramatu krakowskiej PWST. W teatrze szczególnie interesuje go właśnie teatr, który dzięki swej umowności wydaje się idealnym narzędziem do poszukiwania prawdy o człowieku. Stąd zainteresowanie polskim dramatem romantycznym i szereg jego realizacji („Kordian" – Teatr im. Węgierki w Białymstoku, „Sen srebrny Salomei" – Teatr Śląski w Katowicach, „Mąż i żona" – Tešinské Divadlo w Czeskim Cieszynie, „Mazepa" – Teatr Dramatyczny w Płocku, „Nie-Boska Komedia" – Teatr im. Osterwy w Gorzowie Wlkp.). Z tego samego powodu Prus szczególnie interesuje się dramaturgią najnowszą, zwłaszcza taką, która poszukuje autonomicznego języka teatru. W jeleniogórskim Teatrze im. Norwida zrealizował polską prapremierę „Wódki z rumem" Conora McPhersona, „Ray miłośny" wg niewystawianych nigdy w Polsce „Żywotów pań swawolnych" Brantôme'a, zagrane ponad sto razy i nagrodzone w Warszawie podczas Konkursu Teatrów Ogródkowych, „Na pełnym morzu" Sławomira Mrożka, „Lillę Wenedę" Słowackiego oraz „Novecento" Alessandra Baricca. Ulubioną jeleniogórską realizacją pozostaje dla reżysera „Far niente", po której autor i kompozytor, Bogusław Schaeffer zaliczył Prusa do czołówki najlepszych interpretatorów swoich dzieł. W 2011 roku otrzymał II nagrodę (I nie przyznano) za swoją sztukę *Selenografia* w konkursie na utwór dramatyczny inspirowany postacią Jana Heweliusza (Gdańsk).

MAREK MIKULSKI

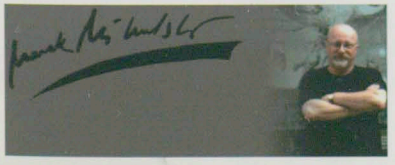

Absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Dyplom w 1973 roku z wystawiennictwa. Prowadzi w Warszawie, wspólnie z synem Maciejem, również absolwentem poznańskiej ASP, autorską pracownię projektową scenografii, architektury wnętrz. Zajmuje się scenografią teatralną oraz projektowaniem wystawiennictwa muzealniczego, projektowaniem architektury wnętrz i grafiki. Jest autorem scenografii do kilkudziesięciu spektakli w różnych teatrach w Polsce.

Na początku lat dziewięćdziesiątych rozpoczął współpracę z Andrzejem Dziukiem i z Teatrem Witkacego w Zakopanem. Powstaje projekt Sceny im. Atanazego Bazakbala a następnie, przez lata powstają projekty scenograficzne do prawie trzydziestu realizacji teatralnych. Jest autorem projektu wnętrz i ich scenograficznej dekoracji w obecnie realizowanej przebudowie budynku teatru.

Ważne miejsce w teatralnych realizacjach zajmuje współpraca z reżyserem Krzysztofem Prusem. Realizowane razem spektakle to przede wszystkim dzieła

polskiego romantyzmu („Kordian", „Sen srebrny Salomei", „Mazepa", „Nie-Boska komedia", „Lilla Weneda") ale także „Wódka z rumem" i „Novecento" (oba spektakle zrealizowane w teatrze im. Norwida). Marek Mikulski w swoim dorobku scenograficznym ma wydarzenia teatralne realizowane w przestrzeniach pozateatralnych: „OL-12-7" – wg „Szalonej lokomotywy" St. I. Witkiewicza (reż. Andrzej Dziuk), spektakl w będącym w ruchu starym pociągu – trasa Zakopane – Szaflary – Zakopane. „Fujawica" wg J. Kasprowicza – scenariusz i reż. – Andrzej Dziuk. Spektakl, na zboczu koło willi J. Kasprowicza i w jej wnętrzu na Harendzie w Zakopanem. „Parada wieku" – akcja uliczna w Zakopanem – reż. Andrzej Dziuk, „Na przełęczy" wg. St. Witkiewicza, reż. Andrzej Dziuk – spektakl grany w schronisku górskim na Kalatówkach w Tatrach (ale również jako stała pozycja w Teatrze Witkacego), „Romantyzm – Oczyszczenie" wg Adama Mickiewicza, reż. Jan Nowara – spektakl w podziemiach Rynku w Rzeszowie (Nagroda Główna Festiwalu Klasyki Europejskiej, Rzeszów 2002). „Niepospolite Artystów Poruszenie", Białystok 2002 i 2003. Spektakle uliczne otwierające sezon teatralny w Białymstoku (Teatr im. Al. Węgierki i teatr BTL). „Wszyscy śpią na Wzgórzu" – scenariusz i reżyseria Krzysztof Prus. Spektakl zrealizowany w Muzeum na Górze św. Anny w przestrzeni Panoramy Powstań Śląskich (2006), „Wszyscy odchodzą w ciemność" – scenariusz i reżyseria Krzysztof Prus. Spektakl zrealizowany w Ruinach Teatru Miejskiego w Gliwicach. Nagroda główna w konkursie pt. „Inspiracje" na Gliwickich Spotkaniach Teatralnych w 2007 r. (spektakl wraz z produkcją).

W swoich scenografiach Marek Mikulski wykorzystuje doświadczenia i technologie z wystawiennictwa a w projektowaniu wystaw stosuje środki teatralne, tworząc instalacje, w których aktorem jest eksponowany przedmiot... Wraz z synem jest autorem projektów stałych ekspozycji w Polskich muzeach: Muzeum Historyczne m. st. Warszawy, Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, Muzeum Gazownictwa w Paczkowie, Muzeum Czynu Powstańczego na Górze Św. Anny, Muzeum Zamenhofa w Białymstoku, Muzeum w Palmirach, w Muzeum Śląska Opolskiego oraz wielu wystaw czasowych w różnych polskich muzeach.

ELWIRA HAMERSKA-KIJAŃSKA

Absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. L. Schillera w Łodzi. Zagrała wiele ról teatralnych, filmowych oraz w teatrze telewizji. Oto te najważniejsze : Laura w „Szklanej menażerii" T. Williamsa, Anna w „Płatonowie" A. Czechowa, Pokojówka w „Synu Marnotrawnym" S. Trembeckiego wg Voltaire'a, Heloiza w „Abelard i Heloiza" R. Duncana, Solange w „Balu manekinów" B. Jasieńskiego, Antygona w „Antygonie" Sofoklesa, Bianka w „Białym małżeństwie" T. Różewicza, Mayer w „Jesiennych manewrach" P. Coke, Śmierć w „Pastorałce" L. Schillera, Młoda Blada w „Żegnaj Judaszu" I. Iredyńskiego, Kobieta-Pająk w „Pocałunku Kobiety-Pająka" M. Puiga,

Służąca w „Łysej śpiewaczce" E. Ionesco, Zofia w „Kwiatach polskich" J. Tuwima, Goplana w „Balladynie" J. Słowackiego, Doktorowa w „Tancerzu mecenasa Krajkowskiego" W. Gombrowicza, Ona w „Psychodramie" J. Chmielnika, Osiecka (Średnia) w widowisku muzycznym pt. „Wielka woda", Eleonora w „Tangu" S. Mrożka, Inna w „Merylin Mongoł" N. Kolady, w spektaklu telewizyjnym „Tak jest jak się państwu zdaje" M. de Ghelderode (Pani).

Wystąpiła w następujących filmach: „Boża podszewka", „Karolcia", „Warto kochać", „Niesamowite historie" oraz w serialu telewizyjnym „M jak miłość".

Jest laureatką nagród aktorskich za role: Anny w „Płatonowie", Heloizy w „Abelard i Heloiza", Antygony w „Antygonie" i Solange w „Balu manekinów".

Ostatnie jej role, to Benigna w „Czarnej masce" Hauptmanna w reż. B. Kocy, Anna w „Drugim Zwarciu" Łukosza w reż. J. Zembrzuskiego, wystąpiła w „Przygodach Rozbójnika Rumcajsa" (reż. K. Mazur), w „Rozmowach przy wycinaniu lasu" Stanisława Tyma (reż. Tomasz Man), wciela się w rolę Véronique Houillié w sztuce Yasminy Rezy „Bóg mordu" (reż. Bogdan Koca) oraz Królowej Śniegu w „Wojnie bajek" (autor i reżyser – Bogdan Koca).

KATARZYNA JANEKOWICZ

Absolwentka PWST im. L. Solskiego w Krakowie (2009 r.) oraz Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. St. Wiechowicza w Krakowie (klasa fortepianu). Jej dotychczasowe doświadczenia sceniczne, to role w spektaklach realizowanych w ramach zajęć w PWST przez wybitnych aktorów i pedagogów: „Mewa" B. Akunina w reżyserii N. Sołtysik, „Iwona, księżniczka Burgunda" W. Gombrowicza w reżyserii M. Hajewskiej-Krzysztofik, „Sędziowie" St. Wyspiańskiego w reżyserii J. Stuhra. Ponadto wzięła udział w projekcie filmowym kina offowgo (warsztaty operatora Marcina Koszałki), 2007 r. oraz w międzynarodowym projekcie teatralnym polsko-czesko-niemieckim „Młody Teatr Bez Granic", 2000-2004. Występowała także na Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Ulicznych w Krakowie w 2001 i 2002 r., uczestniczyła ponadto w licznych międzynarodowych warsztatach tańca: w Kielcach, Warszawie i Bytomiu w technikach modern jazz, jazz, Broadway jazz, salsa, wideoklip dance, afro-kajazz (2006 r., 2007r., 2008r.) oraz warsztatach wokalno-impostacyjnych ze śpiewaczką Olgą Szwajgier (2007r.). Jej hobby,

to taniec współczesny, śpiew, fotografia i turystyka. W Jeleniej Górze zadebiutowała rolą Solange w „Pokojówkach" Jeana Geneta – reż. Rafał Matusz, kolejne role, to: Arabella w „Czarnej masce" Gerharta Hauptmanna – reż. Bogdan Koca, Marlène w „Kolacji dla głupca" Francisa Vebera – reż. Stefan Szaciłowski, Roza Weneda w „Lilli Wenedzie" Juliusza Słowackiego w reż. Krzysztofa Prusa, Leni i Blond Dziewczynka w „Procesie" Franza Kafki w reż. Bogdana Michalika, Anabella w „Portrecie" Sławomira Mrożka w reż. Krzysztofa Jaworskiego, Fiona w „Słudze dwóch panów" Petera Turriniego w reżyserii Henryka Adamka oraz Dziewczynka z Zapałkami w „Wojnie Bajek" Bogdana Kocy (reżyseria Autora). Zagrała też gościnnie Lady Makbet w „Makbecie" Szekspira w Teatrze im. L. Solskiego w Tarnowie (reż. Rafał Matusz).

ELŻBIETA KOSECKA

Absolwentka Wydziału Wokalno-Aktorskiego Wrocławskiej Akademii Muzycznej. Zadebiutowała na scenie Teatru im. C. Norwida w podwójnej roli Smeraldiny i Komika w „Miłości do trzech pomarańczy" Carlo Gozziego w reż. Andrzeja Jamroza w 1989 r. W Jeleniej Górze zagrała 50 ról w różnorodnym repertuarze. Jej domeną są role charakterystyczne, ostro narysowane, jak w „Opowieściach petersburskich" i „Martwych duszach" Gogola, które reżyserował Wiesław Hołdys, czy Eugenia w „Tangu" S. Mrożka. Niewątpliwym atutem aktorki jest także jej głos – sopran koloraturowy, który widzowie mogli podziwiać w wielu spektaklach zwłaszcza w operze kameralnej pt. „La Serva Padrona" w reżyserii K. Galosa, zabawnej składance muzycznej pt. „Bella Cura" oraz refleksyjnym „Tryptyku Rzymskim" (2003 r.). Zagrała także w kilku filmach: „Jańcio Wodnik" i „Cudowne miejsce" (reż. J. J. Kolski) i popularnych serialach telewizyjnych: „Pierwsza miłość", 2008 – „Wejście smoka", „Fala zbrodni", 2010 – „Maraton tańca".

Baroness de Simane

Przedstawienia z udziałem Elżbiety Koseckiej, to między innymi: „Trans-Atlantyk" wg Witolda Gombrowicza, „Podróż poślubna", „Klątwa", „Sztuka dla dziecka" „Sztukmistrz. Norwid o Polsce, Norwid o Polakach, Norwid o sztuce" w reż. A. Obidniak, „Czarna maska" w reż. B. Kocy (Daga), „Przygody Rozbójnika Rumcajsa" w reż. Kazimierza Mazura (Słoneczko), „Proces" Franza Kafki w reż. Bogdana Michalika (Marioneta), „Rozmowy przy wycinaniu lasu" Stanisława Tyma w reż. Tomasza Mana (Ekspert Pierwszy) i „Wojna bajek" Bogdana Kocy (Pastereczka).

Montreuil

IWONA LACH

W jeleniogórskim teatrze pracuje nieprzerwanie od 1982 roku. Jako aktorka – od 1990 r. Realizuje się w różnorodnym repertuarze – spośród wielu ról, które zagrała, warto wspomnieć: Fiokłę w „Ożenku" Gogola (reż. S. Fiedotow), Balladynę w „Balladynie" (reż. G. Mrówczyński), Agatę w „Gwałtu, co się dzieje" Fredry (reż. A. Bubień) oraz: „Kariera Artura Ui" (Sheet, Obrońca, O'Casey), „Klątwa" (Matka), „Elektra-"(Elektra), „Okrutne i czułe" (CHÓR-Rachel), „We are camera/Rzecz o Jazonie" (Paula), „Sztuka dla dziecka" (Matka Boska Patronka Zwycięzców, Matka Boska Patronka Seksu w Wielkim Mieście, Matka Boska Patronka Zastrzelonych, Matka Boska Patronka Więźniów, Matka Boska Patronka Gwiazd i Splendorów Politycznych i Więźniów Sumienia). Występuje w spektaklach: „Scrooge. Opowieść wigilijna" w reż. Henryka Adamka, „Czarna maska" (Hrabina Laura Huttenwachter) w reż. Bogdana Kocy, „Proces" w reż. B. Michalika (Kobieta Płacząca), „Sługa dwóch panów" P. Turriniego w reż. Henryka Adamka, „Portret" S. Mrożka w reż. Krzysztofa Jaworskiego (Oktawia). Jest laureatką Srebrnego Kluczyka w plebiscycie publiczności, organizowanym przez redakcję „Nowin Jeleniogórskich" z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru (2010 r.).

ANNA LUDWICKA-MANIA

Absolwentka PWST we Wrocławiu. Z teatrem jeleniogórskim zaczęła współpracować w 2007 roku i można ją było zobaczyć w następujących spektaklach: „Śmierć Człowieka-Wiewiórki" (Reżyser) w reż. N. Korczakowskiej, „Podróż poślubna" (Masza Rubinstein 2) – reż. I. Vedral, „Elektra" (Przodownica Chóru – Norma III) – reż. N. Korczakowska, „We are camera/Rzecz o Jazonie" (Sonja) – reż. K. Minkowski, „Intryga i miłość" (Luiza) – reż. K. Raduszyńska, „Sztuka dla dziecka" (Dziewczynka z Rezerwatu) – reż. M. Strzępka. W 2009 roku otrzymała Srebrny Kluczyk (nagrodę przyznawaną przez Kapitułę Srebrnego Kluczyka) z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru. Występuje w spektaklach: „Scrooge. Opowieść wigilijna", reż. Henryk Adamek, „Przygody Rozbójnika Rumcajsa", reż. Kazimierz Mazur, „Lilla Weneda" J. Słowackiego w reż. Krzysztofa Prusa (Lilla Weneda) oraz „Sługa dwóch panów" P. Turriniego w reż. Henryka Adamka (Federigo Rasponi, alias Beatrice Rasponi).

Anna

MAŁGORZATA OSIEJ-GADZINA

Absolwentka PWST we Wrocławiu (1990 r.). Zadebiutowała rolą Ewy w spektaklu „Brudne czyny" 18 czerwca 1989 roku w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W latach 1990-1994 związana była z Teatrem Kalambur a następnie – z Teatrami Arka i Za Odrą – również we Wrocławiu. W Teatrze Norwida w Jeleniej Górze zadebiutowała rolą Julii w „Miarce za miarkę" Szekspira w reżyserii Krzysztofa Pankiewicza. Zagrała także Klarę w „Ślubach panieńskich" w reżyserii A. Hrydzewicza, Hankę w musicalu „Dulska!" Adama Hanuszkiewicza, Lady Southwell w „Królowej i Szekspirze" E. Vilar w reż. P. Kruszczyńskiego i Chryzotemis w „Elektrze" Hoffmanstahla w reż. Mai Kleczewskiej.

Grała także gościnnie w Teatrze im. J. Szaniawskiego w Wałbrzychu (m.in. Alicję w „Czyż nie dobija się koni" w reż. M. Kleczewskiej). Jej inne role, to między mi: Betty Dulfeet („Kariera Artura Ui"), Dziewka („Klątwa"), Amelia („Okrutne i czułe"), Lady Milford („Intryga i miłość"), Leni Rieffenstahl („Sztuka dla dziecka"). Ostatnie spektakle z jej udziałem, to „Scrooge. Opowieść wigilijna" (Pani Cratchit), „Przygody Rozbójnika Rumcajsa" (Hanka), „Proces" Franza Kafki (Praczka), „Bóg mordu" Yasminy Rezy (Annette Reille) oraz „Wojna Bajek" Bogdana Kocy (Matka Wojtusia).

Aktorka ma na swoim koncie także udział w filmach i popularnych serialach telewizyjnych: „Cisza" – Fryzjerka (2001), „Fala zbrodni" (Hydra) – Pielęgniarka, „Pierwsza miłość" – Nauczycielka (2004-2010), „Świat według Kiepskich" (Grunt to rodzinka – Pączkowa) (2005), „Tango z Aniołem" (2005-2006), „Afonia i pszczoły" (2009), „Maraton tańca" – Ryśkowa (2010), „Głęboka woda",(2012) – reż. Magdalena Łazarkiewicz. Otrzymała Grand Prix w Konkursie Piosenki Lwowskiej w Jeleniej Górze w 1999 r.

TEATR IM. CYPRIANA KAMILA NORWIDA
W JELENIEJ GÓRZE

Kierownik techniczny — **Jerzy Pieliński**
Montażyści sceny — **Aleksander Datkun, Daniel Datkun, Michał Dudek, Andrzej Zapała, Łukasz Zawada**
Rekwizytorzy — **Łukasz Dudek**
Stanisław Siwa
Elektrycy — **Mieczysław Oleksyk, Marian Siedlecki**
Akustycy — **Krystian Kobus, Jarosław Kyrcz**
Garderobiane — **Renata Hanusz, Jadwiga Kotowska**
Pracownia fryzjerska — **Małgorzata Spanier**
Pracownia krawiecka/magazyn kostiumów — **Elżbieta Wójcik**
Pracownia plastyczna — **Ewa Chorążyczewska, Waldemar Soboń**
Zaopatrzenie/kierowca — **Ryszard Lipiak**
Bileter — **Mirosław Faryniarz**
Obsługa widowni — **Małgorzata Elżbieta Grzech, Mariola Hałas, Monika Kukiel**
Szatnia — **Maria Karpińska, Grażyna Mrugasiewicz**

Dział Marketingu/organizacja widowni
Anna Szlaga — kierowniczka działu
Organizacja widowni — **Anna Gicala, Małgorzata Popek**
Koordynatorka pracy artystycznej/kasjerka biletowa — **Bernadetta Topolewska**

W programie wykorzystano projekty
scenografii i kostiumów **Marka Mikulskiego**

Opracowanie i redakcja programu — **Urszula Liksztet**

Projekt i skład — **RewersArt** Agencja reklamowo-projektowa, www.rewersart.com
Druk — **Drukarnia „Kwadrat" w Nowym Sączu**

Zamówienia na bilety indywidualne i zbiorowe przyjmuje
Dział Marketingu Teatru im. Cypriana Kamila Norwida w Jeleniej Górze,
al. Wojska Polskiego 38
tel. 75 642 81 30, 31; e-mail: widownia@teatrnorwida.pl

Kasa biletowa czynna od poniedziaku do piątku w godz. 8.00-16.00
oraz na godzinę przed spektaklem

www.teatrnorwida.pl

Teatr im. Cypriana Kamila Norwida
w Jeleniej Górze